

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο:

1. Ο Μαντίθεος και ο αδερφός του επέστρεψαν από τον Πόντο στην Αθήνα πριν από την κατεδάφιση των τειχών.
2. Ο Μαντίθεος και ο αδερφός του επέστρεψαν στην Αθήνα πέντε μέρες πριν επιστρέψουν από την εξορία στον Πειραιά οι δημοκρατικοί από τη Φυλή.
3. Οι διαφωνίες μεταξύ των Τριάκοντα είχαν κορυφωθεί την περίοδο επιστροφής του Μαντίθεου στην Αθήνα.
4. Ο Μαντίθεος στον λόγο του αμφισβητεί την εγκυρότητα του σανιδίου.
5. Σύμφωνα με τον Μαντίθεο, ο κατάλογος των υπέων που παρέδωσαν οι φύλαρχοι με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, δεν είναι η πιο αξιόπιστη απόδειξη.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντος Ἑλληνικά Βιβλ. 2, κεφ. 4 §§13-14

Πριν από τη μάχη που οδήγησε στην ήττα των τριάκοντα και των συμμάχων τους και στη σταδιακή αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Αθήνα, ο Ξενοφώντας παραθέτει τον λόγο του Θρασύβουλου, του αρχηγού των δημοκρατικών.

«Θυμηθήτε, πολίτες —κι όσοι δεν το ξέρετε, μάθετέ το— ότι στο δεξιό εκείνων που πλησιάζουν βρίσκονται αυτοί που εδώ και τέσσερεις μέρες νικήσατε και πήρατε στο κυνήγι. Στο άκρο αριστερό τους πάλι είναι οι ίδιοι οι Τριάντα —αυτοί που δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας εξόριζαν από την πόλη, μας έδιωχναν από τα σπίτια μας κ' έκαναν προγραφές των αγαπημένων μας. Να όμως που τώρα τους έλαχε κάτι που αυτοί ποτέ δεν περίμεναν, ενώ εμείς πάντα το ευχόμασταν— τους αντικρύζουμε με τα όπλα στα χέρια! Κάποτε μας έπιαναν την ώρα που τρώγαμε, την ώρα που κοιμόμασταν, την ώρα που ήμασταν στην Αγορά· άλλοι εξοριστήκαμε όχι μόνο αναίτια, αλλά δίχως να θρискόμαστε καν στην πόλη. Γι' αυτό κ' οι θεοί παίρνουν τώρα φανερά το μέρος μας: μέσα στην καλοκαιρία προκαλούνε θύελλα την ώρα που μας συμφέρει· όταν κάνουμε επιχείρηση, λίγοι εμείς εναντίον πολλών εχθρών, θριαμβεύουμε χάρη στην εύνοιά τους.»

Μτφρ. Ρ. Ρούφος

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ομόρριζη λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **δίαιτα, εκπομπή, καθημερινός, επιθυμία, αμαρτωλός.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§5-7

(έκδ. του Albini, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεί τον Ερατοσθένη, έναν από τους Τριάκοντα Τυράννους, ότι προκάλεσε τον φόνο του αδελφού του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος εκφωνήθηκε το 403 π.Χ. από τον ίδιο τον ρήτορα.

Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μὲν] καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, [καὶ] τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὥς ἐγὼ περὶ τῶν ἑμαυτοῦ πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησάσαι πειράσομαι.

Θέογνις γὰρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι τὴν ἀρχὴν <δὲ> δεῖσθαι χρημάτων. Καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἧ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἔνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες.

εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν: κατέλαβαν τὴν εξουσία

ἄχθομαί τινι: στενοχωριέμαι, δυσανασχετῶ με κάποιον/κάτι

πάντως: τελείως, εντελῶς

ἀποκτινύναι <ἀποκτίννυμι: φονεύω

ὥσπερ (πεποιηκότες): λες και εἶχαν κάνει

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα ... τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι».

Μονάδες 20

Γ4. Να επιλέξετε τὴ σωστή συντακτικὴ αναγνώριση τῶν υπογραμμισμένων λέξεων/φράσεων τοῦ κειμένου:

1. **συκοφάνται:**
 - α. ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο οἱ τριάκοντα
 - β. κατηγορούμενο στο οἱ τριάκοντα ἀπὸ τὴ μετοχὴ ὄντες
2. **ποιῆσαι:**
 - α. αντικείμενο στο ρήμα χρῆναι
 - β. υποκείμενο στο ρήμα χρῆναι
3. **ἔπειθον:**
 - α. ρήμα κύριας πρότασης
 - β. ρήμα δευτερεύουσας πρότασης
4. **ταῦτα:**
 - α. υποκείμενο στο ρήμα πέπρακται (απτική σύνταξη)
 - β. αντικείμενο στο ρήμα πέπρακται
5. **ὡς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι:**
 - α. κύρια πρόταση
 - β. δευτερεύουσα ειδική πρόταση

Μονάδες 10